

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zespołach ludowych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Mirosława Maliszewskiego.

(-) Władysław Bartoszewski; (-) Marek Biernacki; (-) Adam Dzedzic; (-) Andrzej Grzyb; (-) Henryk Kiepusa; (-) Dariusz Klimczak; (-) Agnieszka Maria Kłopotek; (-) Władysław Kosiniak-Kamysz; (-) Stefan Krajewski; (-) Radosław Lubczyk; (-) Mirosław Maliszewski; (-) Urszula Nowogórska; (-) Mirosław Adam Orliński; (-) Urszula Paślawska; (-) Krzysztof Paszyk; (-) Michał Pyrzyk; (-) Ireneusz Raś; (-) Wiesław Różyński; (-) Jarosław Rzepa; (-) Tadeusz Samborski; (-) Marek Sawicki; (-) Czesław Siekierski; (-) Henryk Smolarz; (-) Zbigniew Sosnowski; (-) Magdalena Sroka; (-) Jacek Tomczak; (-) Stanisław Tomczyszyn; (-) Piotr Zgorzelski; (-) Zbigniew Ziejewski.

U S T A W A

z dnia ..... 2026 r.

o zespołach ludowych

Art. 1. Ustawa określa organizację i formy wsparcia zespołów ludowych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. 1. Zespół ludowy jest zespołem pieśni i tańca lub kapelą albo grupą regionalną.

2. Zespoły ludowe realizują zadania, które są kluczowe dla ich funkcjonowania i rozwoju w szczególności:

- 1) kultywowanie tradycji ludowych poprzez organizację obchodów i wydarzeń związanych z lokalnymi rytuałami i obyczajami;
- 2) prowadzenie działań społecznych poprzez organizację festynów wiejskich, wesel, koncertów czy innych wydarzeń społecznych;
- 3) wspieranie amatorskich ruchów artystycznych na wsiach poprzez tworzenie przestrzeni do działań kulturalnych;
- 4) wspieranie lokalnych systemów kształcenia instruktorów w celu zapewnienia edukacji regionalnej tradycji;
- 5) współpraca z lokalnymi instytucjami kultury
- 6) wykonywanie innych zadań związanych ze wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości na wsi i podejmowaniem działań na rzecz środowisk wiejskich.

Art. 3. 1. Członkiem zespołu ludowego może być każda osoba, która ukończyła lat 18.

2. Za zgodą przedstawicieli ustawowych w działalności zespołu mogą brać także udział osoby, które ukończyły 13 lat.

3. Jednocześnie można być członkiem tylko jednego zespołu ludowego.

4. Szczegółowe zasady i warunki wstępowania i występowania z zespołów ludowych określają statuty zespołów. Statut może przewidywać dodatkowe wymogi dla członków zespołu.

Art. 4. 1. Zespół ludowy działa na podstawie uchwalonego przez siebie statutu. Statut określa w szczególności:

- 1) nazwę i siedzibę zespołu ludowego;
- 2) podmiotowy i terytorialny zakres działania zespołu ludowego;

- 3) cele i zadania zespołu ludowego oraz środki ich realizacji;
- 4) zakres i przedmiot działalności zarobkowej prowadzonej przez zespół ludowy;
- 5) sposób nabywania i utraty członkostwa oraz przyczyny utraty członkostwa w zespole ludowym;
- 6) prawa i obowiązki członków zespołu ludowego;
- 7) sposób ustanawiania i regulowania składek członkowskich;
- 8) organy zespołu ludowego, ich kompetencje, okres kadencji oraz tryb ich wyboru i odwoływania przed upływem kadencji;
- 9) warunki podejmowania i ważności uchwał organów zespołu ludowego;
- 10) sposób reprezentowania zespołu ludowego na zewnątrz, w szczególności sposób zaciągania zobowiązań majątkowych;
- 11) majątek zespołu ludowego oraz sposób dysponowania tym majątkiem;
- 12) zasady tworzenia i wykorzystania kapitałów (funduszy) własnych;
- 13) tryb zmiany statutu zespołu;
- 14) tryb likwidacji zespołu ludowego.

2. Zespół ludowy może działać na podstawie wzorcowego statutu, którego treść określa załącznik do ustawy. W każdym czasie zespół ludowy działający na podstawie wzorcowego statutu może przyjąć własny statut, zgodny z wymogami określonymi w ust. 1.

Art. 5. 1. Zespół ludowy podlega obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Zespołów Ludowych, zwanego dalej „rejestrem”, prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

2. Zespół ludowy nabywa osobowość prawną z chwilą dokonania wpisu do rejestru.

3. Zespół ludowy uzyskuje możliwość wpisu do rejestru po wydaniu pozytywnej opinii przez Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi, którą zespół przedkłada wraz z wnioskiem o wpis do rejestru.

Art. 6. 1. Do czasu rejestracji zespołu ludowego, a następnie do czasu wyboru zgodnie ze statutem jego organów, w imieniu zespołu działa komitet założycielski.

2. Za czynności dokonane w imieniu zespołu ludowego przed jego rejestracją członkowie komitetu założycielskiego odpowiadają wobec osób trzecich solidarnie, zaś za zobowiązania wynikające z tych czynności po rejestracji zespołu – odpowiada zespół tak, jak za zobowiązania zaciągnięte przez siebie, z tym że członkowie komitetu założycielskiego odpowiadają za nie wobec zespołu według przepisów prawa cywilnego.

3. Zespół ludowy jest obowiązany do wyboru zarządu zespołu ludowego, zwanego dalej „zarządem zespołu”, w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania wpisu do rejestru.

4. W przypadku niewywiązania się zespołu ludowego z obowiązku, o którym mowa w ust. 3, zespół ludowy przechodzi w stan likwidacji.

Art. 7. 1. Zarząd zespołu ludowego, a w przypadku gdy zarząd zespołu ludowego nie został wybrany – komitet założycielski, składa do kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na siedzibę tego zespołu wniosek o wpis zespołu ludowego do rejestru, dołączając do tego wniosku:

- 1) statut zespołu lub oświadczenie o przyjęciu przez zespół wzorcowego statutu;
- 2) uchwałę o wyborze zarządu zespołu ludowego, a w przypadku gdy zarząd zespołu ludowego nie został wybrany – uchwałę założycieli zespołu ludowego o wyborze komitetu założycielskiego;
- 3) uchwałę założycieli zespołu ludowego o przyjęciu statutu.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) nazwę zespołu ludowego oraz jego siedzibę i adres;
- 2) opinię, o której mowa w art. 5 ust. 3;
- 3) listę założycieli zespołu ludowego z podaniem ich imion i nazwisk oraz miejsc zamieszkania;
- 4) adres do doręczeń;
- 5) informacje o osobie albo osobach umocowanych do reprezentacji zespołu ludowego i sposobie tej reprezentacji;
- 6) własnoręczne podpisy członków zarządu zespołu ludowego, a gdy zarząd tego zespołu nie został wybrany – osób wybranych w skład komitetu założycielskiego.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Art. 8. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dokonuje, w drodze decyzji, wpisu zespołu ludowego do rejestru po stwierdzeniu, że statut zespołu jest zgodny z przepisami prawa.

2. Kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, po dokonaniu wpisu, wydaje zaświadczenie o wpisaniu zespołu do rejestru.

Art. 9. 1. Obowiązkowemu wpisowi do rejestru podlegają zmiany danych wskazanych we wniosku o wpis zespołu ludowego do rejestru, a także zmiany statutu tego zespołu oraz listy jego członków.

2. Przez zmianę statutu zespołu ludowego rozumie się również uchwalenie przez istniejący zespół nowego statutu lub uchwalenie własnego statutu w miejsce stosowanego przez zespół wzorcowego statutu.

3. W sprawie wpisu zmian, o których mowa w ust. 1, do rejestru stosuje się odpowiednio zasady i tryb przewidziane dla wpisu zespołu ludowego do rejestru. Wniosek o wpis zmian do rejestru składa się w terminie 30 dni od dnia wystąpienia tych zmian.

4. W przypadku wystąpienia zmian, o których mowa w ust. 1, do wniosku o wpis zmian do rejestru dołącza się dokumenty potwierdzające ich wystąpienie.

5. W przypadku gdy kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa stwierdzi, że statut zespołu ludowego lub jego zmiany nie spełniają wymogów określonych w art. 5 ust. 1, kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wyznaczy temu zespołowi termin na dokonanie odpowiednich poprawek, nie krótszy niż 14 dni, pod rygorem odmowy wpisu do rejestru.

Art. 10. 1. Postępowanie w sprawach o wpis lub zmianę wpisu zespołu ludowego do rejestru jest wolne od opłat.

2. Rejestr jest jawny, z wyłączeniem danych członków zespołu ludowego wymienionych w art. 11 pkt 5.

3. Każdy ma prawo dostępu do danych zawartych w rejestrze.

4. Każdy ma prawo otrzymać nieodpłatnie, również drogą elektroniczną, poświadczone odpisy, wyciągi, zaświadczenia i informacje z rejestru.

Art. 11. Rejestr zawiera dane i informacje zawarte we wniosku o wpis zespołu ludowego do rejestru oraz inne dane dotyczące tego zespołu zamieszczone według następującego porządku:

- 1) data wpisu do rejestru i daty wpisów późniejszych zmian danych zawartych we wniosku o wpis zespołu do rejestru, w tym zmian statutu zespołu ludowego;
- 2) nazwa zespołu ludowego, adres siedziby tego zespołu, numer identyfikacyjny tego zespołu w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), jeżeli numer taki został nadany, oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) tego zespołu;
- 3) lista założycieli zespołu ludowego;
- 4) informacja o osobie lub osobach umocowanych do reprezentacji zespołu ludowego oraz o sposobie tej reprezentacji;
- 5) informacja o oświadczeniach założycieli zespołu ludowego zawartych we wniosku o wpis tego zespołu do rejestru;

- 6) lista członków zespołu ludowego zawierająca miejsce stałego zamieszkania oraz numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL) członka, a w przypadku osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – z kodem kraju tej osoby oraz numerem jej paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego jej tożsamość.

Art. 12. 1. Zebranie członków jest najwyższym organem zespołu ludowego. W sprawach, w których statut nie określa właściwości organów zespołu ludowego, podejmowanie uchwał należy do zebrania członków.

2. Każdy członek ma jeden głos na zebraniu członków.

Art. 13. Do wyłącznej właściwości zebrania członków zespołu ludowego należy:

- 1) wybór zarządu zespołu ludowego;
- 2) uchwalanie kierunków działalności zespołu ludowego;
- 3) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań merytorycznych i finansowych oraz podejmowanie uchwał co do wniosków członków lub zarządu zespołu ludowego w tych sprawach i udzielanie absolutorium członkom zarządu zespołu ludowego;
- 4) podejmowanie uchwał w sprawie sposobu pokrycia strat netto;
- 5) podejmowanie uchwał w sprawie zbycia nieruchomości lub innej wyodrębnionej jednostki organizacyjnej;
- 6) podejmowanie uchwał w sprawie przystępowania do innych organizacji społecznych lub gospodarczych oraz występowania z nich;
- 7) oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań, jaką zespół ludowy może zaciągnąć;
- 8) podejmowanie uchwał w sprawie zrzeszania się w związek, podziału oraz likwidacji zespołu ludowego;
- 9) uchwalanie zmian statutu zespołu ludowego;
- 10) bieżący nadzór i kontrola działalności zespołu ludowego.

Art. 14. 1. Zarząd zespołu ludowego zwołuje zebranie członków tego zespołu przynajmniej raz w roku, w ciągu sześciu miesięcy po upływie roku obrotowego. Pierwsze zebranie członków zespołu ludowego zwołuje komitet założycielski.

2. Zarząd zespołu ludowego zwołuje zebranie członków tego zespołu także na żądanie co najmniej połowy członków zespołu ludowego, jeżeli uprawnienia tego nie zastrzeżono w statucie dla większej liczby członków.

3. Żądanie zwołania zebrania składa się pisemnie i zawiera cel jego zwołania.

4. W przypadku wskazanym w ust. 2, zebranie członków zespołu ludowego zwołuje się w takim terminie, aby mogło się ono odbyć w ciągu trzech tygodni od dnia wniesienia żądania.

5. O czasie, miejscu i porządku obrad zebrania członków zespołu ludowego zawiadamia się członków w sposób i w terminach określonych w statucie.

Art. 15. 1. Zebranie członków zespołu ludowego może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, podanych do wiadomości członków zespołu ludowego w terminach i w sposób określony w statucie.

2. Uchwały są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania, chyba że ustawa lub statut stanowią inaczej.

3. Z obrad zebrania członków zespołu ludowego sporządza się protokół, który podpisuje przewodniczący zebrania oraz inne osoby wskazane w statucie.

4. Protokoły są jawne dla członków zespołu ludowego.

5. Protokoły przechowuje zarząd zespołu ludowego co najmniej przez dziesięć lat, o ile przepisy w sprawie przechowywania akt nie przewidują terminu dłuższego.

Art. 16. 1. Uchwały zebrania członków zespołu ludowego obowiązują wszystkich członków tego zespołu oraz wszystkie jego organy.

2. Uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna.

Art. 17. Zarząd zespołu ludowego kieruje działalnością zespołu ludowego oraz reprezentuje go na zewnątrz.

Art. 18. 1. Skład i liczbę członków zarządu zespołu ludowego określa statut. Statut może przewidywać zarząd jednoosobowy, którym jest przewodniczący, i ustalać wymagania wobec osoby wchodzącej w skład zarządu zespołu lub przewodniczącego w zarządzie jednoosobowym.

2. Członków zarządu zespołu ludowego, w tym przewodniczącego i jego zastępców, wybiera i odwołuje zebranie członków.

3. Zarząd jednoosobowy nie może dokonywać czynności w sprawach wynikających ze stosunku członkostwa. Czynności takie są dokonywane przez zebranie członków.

4. Jeżeli statut nie stanowi inaczej, członek zarządu zespołu ludowego może być zawieszony w czynnościach przez zebranie członków, o ile jego działalność jest sprzeczna z przepisami prawa lub statutu.

5. Zawieszonemu członkowi zarządu zespołu ludowego powiadamia się niezwłocznie, w formie pisemnej, o fakcie i przyczynach zawieszenia.

Art. 19. 1. Majątek zespołu ludowego powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku zespołu ludowego oraz z ofiarności publicznej.

2. Zespół ludowy, z zachowaniem obowiązujących przepisów, może przyjmować darowizny, spadki i zapisy oraz korzystać z ofiarności publicznej.

3. Dochód z działalności zespołu ludowego służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków.

Art. 20. Zespół ludowy może prowadzić działalność zarobkową, w tym działalność gospodarczą.

Art. 21. 1. Zespół ludowy może otrzymać z budżetu państwa pomoc finansową przeznaczoną na realizację zadań, o których mowa w art. 2 ust. 2. Pomoc ta jest przyznawana zespołowi ludowemu jeden raz w danym roku.

2. Zespół ludowy może otrzymać dodatkowo z budżetu państwa jednorazową pomoc finansową z przeznaczeniem na zakup strojów ludowych, instrumentów akustycznych oraz nagłośnienia.

3. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1 i ust. 2, jest przyznawana na wniosek zespołu ludowego, w drodze decyzji, przez kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na siedzibę tego zespołu.

4. Wniosek o przyznanie pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 i ust. 2, składa się na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w terminie wskazanym w ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 7.

5. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi może udzielić Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dotacji celowej na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych, z przeznaczeniem na realizację pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 i ust. 2.

6. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1 i ust. 2, jest przyznawana w danym roku do wyczerpania środków finansowych otrzymanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na podstawie ust. 5.

7. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, po otrzymaniu w danym roku środków finansowych na podstawie ust. 5, ogłasza na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informację o naborze wniosków o przyznanie pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 i ust. 2, zawierającą wskazanie kwoty środków finansowych przeznaczonych na ten cel oraz termin składania wniosków o przyznanie tej pomocy.

8. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ogłasza na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, narastająco, począwszy od dnia rozpoczęcia w danym roku naboru wniosków o przyznanie pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 i w ust. 2, do 10. dnia każdego miesiąca według stanu za miesiąc poprzedni, informację o kwocie, na jaką zostały złożone wnioski o przyznanie tej pomocy w danym roku.

9. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, po wyczerpaniu w danym roku środków finansowych otrzymanych na podstawie ust. 5, ogłasza na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informację o zaprzestaniu przyjmowania wniosków o przyznanie pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 i ust. 2.

10. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz rozliczania pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 i ust. 2, a także jej wysokość, mając na uwadze zapewnienie wsparcia dla rozwoju społeczno-gospodarczego, w tym rozwoju przedsiębiorczości na terenach wiejskich, oraz zapewnienie przejrzystości i prawidłowości wydatkowania przyznanej pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 i ust. 2, a także efektywnej realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 2.

Art. 22. 1. Wniosek o wpis zespołu ludowego do rejestru oraz wnioski o przyznanie pomocy finansowej, o której mowa w art. 21 ust. 1 i ust. 2, mogą być złożone za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w sposób określony w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

2. Wniosek o wpis zespołu ludowego do rejestru oraz wnioski o przyznanie pomocy finansowej, o której mowa w art. 21 ust. 1 i ust. 2, za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w sposób określony w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa składa osoba upoważniona odpowiednio przez zarząd zespołu ludowego albo komitet założycielski. W takim przypadku nie stosuje się przepisu art. 7 ust. 2 pkt 6.

Art. 23. 1. Zespoły ludowe prowadzą uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów, w przypadku gdy:

- 1) nie posiadają statusu organizacji pożytku publicznego;
- 2) nie prowadzą działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.);
- 3) w roku poprzedzającym rok podatkowy osiągnęły przychody w wysokości nieprzekraczającej 1 000 000 zł, nie wliczając wartości darowizn rzeczowych przeznaczonych na prowadzenie działalności statutowej.

2. Przepisu ust. 1 pkt 3 w zakresie wielkości przychodów nie stosuje się w roku, w którym zespół ludowy rozpoczął działalność.

3. O wyborze prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów zespół ludowy, w terminie do końca trzeciego miesiąca roku podatkowego, w którym rozpoczyna prowadzenie ewidencji, a w przypadku zespołu ludowego rozpoczynającego działalność, w terminie 90 dni od dnia rozpoczęcia działalności, zawiadamia naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania podatkiem dochodowym, za pośrednictwem powiatowego biura Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

4. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 3, jest skuteczne także w latach następnych.

5. Zespół ludowy zawiadamia naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania podatkiem dochodowym o:

- 1) rezygnacji z prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów w terminie 90 dni od końca ostatniego miesiąca, w którym prowadzi tę ewidencję;
- 2) niespełnianiu warunków, o których mowa w ust. 1, w terminie 90 dni od końca ostatniego miesiąca roku podatkowego, w którym prowadzi uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów, warunki, jakim powinna odpowiadać ta ewidencja w celu prawidłowego określenia zobowiązań podatkowych, mając na uwadze zakres oraz cel działania podmiotów prowadzących ewidencję.

Art. 24. 1. Nadzór nad działalnością zespołów ludowych sprawuje Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Nadzór jest sprawowany wyłącznie w zakresie zgodności działania zespołów ludowych z przepisami ustawy oraz przepisami wydanymi na jej podstawie.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, realizowany jest przy pomocy zastępców Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, dyrektorów oddziałów regionalnych oraz kierowników biur powiatowych.

3. W ramach sprawowanego nadzoru Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa może:

- 1) dokonywać kontroli działalności zespołu ludowego;
- 2) dokonywać innych przewidzianych prawem czynności w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania zespołu ludowego.

4. Z kontroli, o której mowa w ust. 3 pkt 1, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa sporządza protokół, a w przypadku stwierdzenia uchybień w działalności zespołu wzywa zespół do usunięcia tych uchybień w wyznaczonym terminie.

5. Wyniki kontroli, o której mowa w ust. 3 pkt 1, w tym protokół z tej kontroli oraz wezwanie, o którym mowa w ust. 4, są przedstawiane przez zarząd zespołu na najbliższym zebraniu członków tego zespołu.

Art. 25. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi może realizować zadania związane z promowaniem i wspieraniem zespołów ludowych, w szczególności w zakresie aktywizacji wspólnot i społeczności lokalnych na obszarach wiejskich.

Art. 26. Kierownicy biur powiatowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zapewniają wsparcie przy tworzeniu i prowadzeniu zespołów ludowych.

Art. 27. 1. Zespół ludowy przechodzi w stan likwidacji:

- 1) jeżeli podjęta zostanie uchwała o rozwiązaniu zespołu ludowego;
- 2) jeżeli uchwalona zmiana statutu zespołu ludowego nie odpowiada wymaganiom określonym w ustawie, a zespół ludowy, mimo wskazania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na zaistniałe uchybienia, nie podejmie uchwały usuwającej te uchybienia bądź nie odstąpi od zmiany statutu zespołu ludowego;
- 3) w innych przypadkach przewidzianych w ustawie.

2. Likwidację przeprowadza się w sposób określony w statucie.

3. W przypadkach określonych w ust. 1, jeżeli statut nie przewiduje likwidacji zespołu ludowego lub jego postanowienia w tym przedmiocie nie są wykonywane, dyrektor oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwy ze względu na siedzibę zespołu ludowego może zwrócić się do sądu właściwego ze względu na siedzibę tego zespołu o likwidację tego zespołu.

4. W przypadkach innych niż określone w ust. 1 likwidacja zespołu ludowego może nastąpić tylko na mocy przepisu ustawy.

5. Jeżeli statut zespołu ludowego nie określa przeznaczenia środków majątkowych pozostających po jego likwidacji, sąd orzeka o przeznaczeniu tych środków z uwzględnieniem statutowych celów zespołu ludowego.

6. Po zakończeniu likwidacji zespołu ludowego kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwy ze względu na siedzibę tego zespołu wykreśla, w drodze decyzji, zespół ludowy z rejestru.

Art. 28. 1. W razie przejścia zespołu ludowego w stan likwidacji, likwidatorami tego zespołu są członkowie zarządu zespołu ludowego, jeżeli statut lub, w razie braku odpowiednich postanowień statutu, uchwała ostatniego zebrania członków tego zespołu nie stanowi inaczej.

2. W razie braku możliwości wyznaczenia likwidatorów zespołu ludowego zgodnie z ust. 1, likwidatorów wyznacza sąd właściwy ze względu na siedzibę tego zespołu.

3. Zespół ludowy w likwidacji zachowuje dotychczasową swoją nazwę z dodaniem wyrazów: „w likwidacji”.

Art. 29. 1. Obowiązkiem likwidatora jest przeprowadzenie likwidacji w możliwie najkrótszym czasie, w sposób zabezpieczający majątek likwidowanego zespołu ludowego przed nieuzasadnionym uszczupleniem. W tych granicach likwidator jest uprawniony do kierowania działalnością zespołu ludowego i reprezentowania tego zespołu na zewnątrz.

2. Likwidator w szczególności powinien:

- 1) zawiadomić dyrektora oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na siedzibę zespołu ludowego o otwarciu likwidacji i wyznaczeniu likwidatora, z podaniem jego imienia, nazwiska i miejsca zamieszkania;
- 2) dokonywać czynności prawnych niezbędnych do przeprowadzenia likwidacji, w szczególności podać do publicznej wiadomości informację o otwarciu likwidacji oraz wezwać wierzycieli do przedstawienia wierzytelności, w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 3) po zakończeniu likwidacji zgłosić kierownikowi biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwemu ze względu na siedzibę zespołu ludowego, za pośrednictwem dyrektora oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na siedzibę tego zespołu, wniosek o wykreślenie tego zespołu z rejestru.

3. Wierzyciele, którzy zgłosili wierzytelności po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, mogą ich dochodzić z nierozdzielonego jeszcze majątku zespołu ludowego.

4. Jeżeli likwidacja zespołu ludowego nie zostanie zakończona w terminie roku od dnia jej zarządzenia, likwidatorzy przedstawiają przyczyny niezakończenia likwidacji dyrektorowi oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwemu ze względu na siedzibę zespołu ludowego, który występuje do sądu właściwego ze względu na siedzibę tego zespołu o przedłużenie terminu likwidacji lub o zarządzenie zmiany likwidatorów.

5. Do postępowania sądowego w sprawach określonych w ust. 4, w art. 28 ust. 3 i 5 oraz w art. 29 ust. 2 stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568, z późn. zm.) o postępowaniu nieprocesowym.

6. Likwidatorem nie może zostać pracownik Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Art. 31. Koszty likwidacji pokrywa się z majątku likwidowanego zespołu ludowego.

Art. 32. 1. Po wykreśleniu zespołu ludowego z rejestru likwidator odpowiada wobec wierzycieli zespołu ludowego za wyrządzone im szkody przez niedopełnienie swoich ustawowych obowiązków.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do członków ostatniego zarządu zespołu wykreślonego z rejestru.

Art. 33. 1 Po upływie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy do 16 listopada 2026 r., zespoły ludowe mogą składać do Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi wnioski o wydanie opinii, o której mowa w art. 5 ust 3.

2. Do 31 grudnia 2026 r. Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi wydaje opinie o których mowa w art. 5 ust 3.

Art. 34. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia z wyjątkiem art. 21, który wchodzi w życie z dniem 4 stycznia 2027 r.

WZORCOWY STATUT ZESPOŁU LUDOWEGO

§ 1. Zespół ludowy (dalej także: „Zespół”) jest zespołem pieśni i tańca lub kapelą albo grupą regionalną.

§ 2. 1. Siedzibą Zespołu jest [nazwa miejscowości].

2. Zespół może posługiwać się nazwą [„nazwa Zespołu”].

§ 3. Celem Zespołu jest:

- 1) kultywowanie tradycji ludowych poprzez organizację obchodów i wydarzeń związanych z lokalnymi rytuałami i obyczajami;
- 2) prowadzenie działań społecznych poprzez organizację festynów wiejskich, wesel, koncertów czy innych wydarzeń społecznych;
- 3) wspieranie amatorskich ruchów artystycznych na wsiach poprzez tworzenie przestrzeni do działań kulturalnych;
- 4) wspieranie lokalnych systemów kształcenia instruktorów w celu zapewnienia edukacji regionalnej tradycji;
- 5) współpraca z lokalnymi instytucjami kultury;
- 6) wykonywanie innych zadań związanych ze wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości na wsi i podejmowaniem działań na rzecz środowisk wiejskich.

§ 4. 1. Zespół realizuje swoje cele ze środków pochodzących ze składek członkowskich, dotacji z budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku zespołu oraz z ofiarności publicznej.

2. Zespół może prowadzić działalność zarobkową i uzyskiwać przychody z tytułu:

- 1) działalności artystycznej, w tym koncertów;
- 2) sprzedaży, najmu lub dzierżawy składników majątkowych;
- 3) tytułu odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych lub rachunkach w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, prowadzonych w związku z wykonywaną działalnością, w tym także odsetek od lokat terminowych oraz innych form oszczędzania, przechowywania lub inwestowania tworzonych na tych rachunkach.

§ 5. 1. Członkami Zespołu mogą być osoby, które ukończyły 18 lat, jeśli zadeklarują czynny udział w realizacji celów Zespołu.

2. Za zgodą rodziców lub opiekunów ustawowych w działalności Zespołu mogą brać także osoby, które ukończyły lat 13.

3. Przyjęcie w poczet członków Zespołu następuje po złożeniu deklaracji członkowskiej oraz podjęciu uchwały Zarządu Zespołu.

4. Członkostwo w Zespole ustaje wskutek:

- 1) śmierci członka;
- 2) wystąpienia z Zespołu;
- 3) wykluczenia członka Zespołu.

5. Każdy członek Zespołu ma prawo do:

- 1) udziału w działalności Zespołu;
- 2) czynnego i biernego udziału w wyborach do organów Zespołu;
- 3) uczestnictwa w obradach kolegialnych organów Zespołu, w skład których wchodzi dany członek.

6. Każdy członek Zespołu ma obowiązek:

- 1) udziału w działalności Zespołu;
- 2) uiszczania składek członkowskich, w wysokości i terminach określonych uchwałą Zebrania Członków;
- 3) przestrzegania niniejszego statutu oraz uchwał organów Zespołu;
- 4) dbania o mienie Zespołu.

§ 6. Zebranie Członków Zespołu może ustanowić obowiązek ponoszenia przez członków Zespołu składki członkowskiej. Uchwała powinna określać wysokość składki oraz termin jej uiszczania.

§ 7. 1. Organami Zespołu są:

- 1) Zebranie Członków;
- 2) Zarząd Zespołu.

2. Zebranie Członków Zespołu może powołać Komisję Rewizyjną.

3. Uchwały kolegialnych organów Zespołu odbywają się w głosowaniu jawnym i zapadają zwykłą większością głosów. Na wniosek każdego członka organu zarządza się głosowanie tajne.

§ 8. 1. Zebranie Członków Zespołu jest najwyższym organem Zespołu.

2. W skład Zebrania Członków Zespołu wchodzi wszyscy członkowie Zespołu, których nie zawieszono w prawach członka.

3. Do właściwości Zebrania Członków Zespołu należą:

- 1) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Zarządu Zespołu;
- 2) wysłuchanie sprawozdania Komisji Rewizyjnej, jeżeli została powołana;
- 3) udzielanie absolutorium Zarządowi Zespołu;
- 4) uchwalanie kierunków działalności, programu działania i budżetu Zespołu;
- 5) wybór Zarządu Zespołu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) uchwalenie statutu Zespołu lub jego zmiany;
- 7) ustalanie wysokości i terminów uiszczania składki członkowskiej;

8) podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych przekraczających zakres zwykłego zarządu, w szczególności nabycia i zbycia nieruchomości lub innej wyodrębnionej jednostki organizacyjnej oraz ich obciążenia;

9) rozpatrywanie odwołań od decyzji Zarządu Zespołu oraz innych spraw i wniosków zgłoszonych przez członków Zespołu;

10) podejmowanie uchwał w sprawie sposobu pokrycia strat netto z prowadzonej przez Zespół działalności, w tym działalności zarobkowej;

11) oznaczanie maksymalnej wysokości jednorazowego zobowiązania oraz najwyższej sumy zobowiązań, jaką Zespół może zaciągnąć;

12) podejmowanie uchwał w sprawie połączenia się, podziału oraz likwidacji Zespołu;

13) bieżący nadzór i kontrola działalności Zespołu.

4. Uchwały w sprawach:

1) nabycia, zbycia lub obciążenia nieruchomości Zespołu,

2) rozwiązania Zespołu – podejmowane są większością 2/3 głosów.

§ 9. 1. Zarząd Zespołu zwołuje Zwyczajne Zebranie Członków Zespołu co najmniej raz w roku, nie później niż na dzień 30 czerwca każdego roku kalendarzowego.

2. Zarząd Zespołu zwołuje Nadzwyczajne Zebranie Członków Zespołu:

1) z własnej inicjatywy;

2) na wniosek co najmniej połowy Członków Zespołu;

3) na wniosek Komisji Rewizyjnej.

3. O zebraniu Zarząd Zespołu zawiadamia członków Zespołu najpóźniej na 14 dni przed terminem zebrania, przesyłając im proponowany porządek obrad. Jeżeli zebranie zwołane jest na wniosek, termin powinien zostać wyznaczony na dzień przypadający najpóźniej w ciągu trzech tygodni od daty wpłynięcia wniosku.

4. Dla ważności uchwał Zebrania konieczny jest udział co najmniej połowy członków Zespołu.

5. W razie nieodbycia się Zebrania w pierwszym terminie z powodu braku wymaganej liczby członków, Zarząd zwołuje ponowne Zebranie według tego samego porządku obrad. Zebranie zwołane w drugim terminie podejmuje uchwały bez względu na liczbę obecnych członków, z wyjątkiem uchwał w sprawach zmian w statucie oraz określonych w § 8 ust. 4.

§ 10. 1. W skład Zarządu Zespołu wchodzi trzy osoby wybierane przez Zebranie Członków na 3-letnią kadencję.

2. W każdym czasie przed upływem kadencji członek Zarządu Zespołu może zostać odwołany ze składu Zarządu Zespołu przez Zebranie Członków.

§ 11. Do zadań Zarządu Zespołu należy:

1) reprezentacja Zespołu na zewnątrz;

2) realizowanie celów i zadań Zespołu;

3) zwoływanie Zebrania Członków Zespołu;

4) składanie corocznych sprawozdań merytorycznych i finansowych Zebraniu Członków Zespołu;

- 5) przyjmowanie w poczet członków Zespołu;
- 6) dbanie o terminowość wpłat składek członkowskich;
- 7) prowadzenie listy członków Zespołu;
- 8) zawieszanie w prawach członka Zespołu;
- 9) wykluczanie z Zespołu;
- 10) zaciąganie w imieniu Zespołu bez zgody Zebrania Członków Zespołu zobowiązań do wysokości 10 000 zł lub innej wysokości określonej przez Zebranie Członków Zespołu;
- 11) zaciąganie w imieniu Zespołu za zgodą Zebrania Członków Zespołu innych zobowiązań;
- 12) dysponowanie majątkiem Zespołu.

§ 12. 1. Uchwały Zarządu Zespołu są ostateczne, o ile nie przysługuje od nich odwołanie do Zebrania Członków Zespołu.

2. Odwołanie od uchwały Zarządu Zespołu zainteresowany członek Zespołu może wnieść najpóźniej na najbliższym Zebraniu Członków Zespołu. Do czasu rozpatrzenia odwołania uchwała Zarządu Zespołu nie wywiera skutków. Uchwała Zebrania Członków Zespołu jest ostateczna.

§ 13. 1. Członek Zespołu może zostać zawieszony w prawach członka, jeżeli:

- 1) zalega z płatnością składek członkowskich za co najmniej dwa pełne okresy;
- 2) nie przestrzega postanowień statutu lub uchwał organów Zespołu;
- 3) nie bierze udziału w pracach Zespołu.

2. Członek Zespołu może zostać wykluczony, jeżeli pomimo zawieszenia go w prawach członka i wezwania przez Zarząd Zespołu do realizacji obowiązków, w dalszym ciągu ich nie wykonuje – w terminie miesiąca od dnia wezwania.

§ 14. Zespół reprezentuje na zewnątrz co najmniej dwóch członków Zarządu działających łącznie.

§ 15. 1. Zysk netto z działalności zarobkowej Zespołu może zostać przeznaczony:

- 1) na cele statutowe Zespołu;
- 2) na tworzenie kapitałów własnych Zespołu.

2. Strata netto może zostać pokryta z kapitałów własnych Zespołu.

§ 16. 1. Zespół może zostać zlikwidowany uchwałą Zebrania Członków Zespołu.

2. W razie podjęcia uchwały o likwidacji Zespołu, Zebranie Członków Zespołu wyznacza likwidatora Zespołu lub powierza tę funkcję jednemu z członków Zarządu Zespołu.

3. Majątek pozostały po likwidacji Zespołu staje się własnością Członków Zespołu w dniu likwidacji.

UZASADNIENIE

Potrzeba i cel wydania ustawy oraz rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana.

Projekt ustawy o zespołach ludowych ma na celu nadanie osobowości prawnej zespołom pieśni i tańca, kapelom oraz grupom regionalnym. Wprowadzenie osobowości prawnej dla zespołów ludowych służy ich upodmiotowieniu, umożliwiając im funkcjonowanie jako pełnoprawni uczestnicy obrotu prawnego, gospodarczego i społecznego.

Obecnie zespoły ludowe funkcjonują w zróżnicowanych formach organizacyjnych, najczęściej jako nieformalne grupy działające przy domach kultury, stowarzyszeniach lub jednostkach samorządu terytorialnego. Brak jednolitego statusu prawnego ogranicza ich możliwości rozwoju, w szczególności w zakresie pozyskiwania środków finansowych, zawierania umów cywilnoprawnych oraz prowadzenia działalności odpłatnej. W praktyce prowadzi to do licznych barier administracyjnych oraz uzależnienia działalności zespołów od podmiotów trzecich, co utrudnia ich stabilne funkcjonowanie i długofalowe planowanie działalności artystycznej.

Warunkiem nabycia osobowości prawnej oraz uzyskania prawa do prowadzenia uproszczonej księgowości (do 1 mln zł obrotu rocznie) będzie wpis do tworzonego Krajowego Rejestru Zespołów Ludowych, prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Nadanie osobowości prawnej zespołom ludowym umożliwi im legalne uzyskiwanie przychodów, w szczególności z tytułu działalności artystycznej, w tym koncertów.

Projekt ustawy przewiduje również wprowadzenie dedykowanego, dwufilarowego mechanizmu finansowania działalności zespołów ludowych ze środków budżetu państwa pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw rolnictwa. W ramach I filaru przewiduje się bon inwestycyjny w wysokości 50 000 zł, stanowiący jednorazową dotację celową przyznaną na rozpoczęcie działalności, przeznaczoną na zakup środków trwałych (np. strojów ludowych, instrumentów akustycznych, nagłośnienia). W ramach II filaru przewiduje się subwencję stabilizacyjną w wysokości 25 000 zł rocznie, stanowiącą stałe wsparcie finansowe na działalność bieżącą (np. honoraria dla instruktorów, wynajem sal, transport), wypłacaną po złożeniu sprawozdania z działalności. Szczegóły zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw rozwoju wsi wydanego na podstawie art. 21 ust. 10 projektowanego rozporządzenia.

Przyjęta konstrukcja dwufilarowego mechanizmu finansowania pozwala na jednoczesne wsparcie rozwoju infrastrukturalnego zespołów ludowych oraz zapewnienie im stabilnych warunków prowadzenia bieżącej działalności. Rozwiązanie to sprzyja racjonalnemu gospodarowaniu środkami publicznymi oraz ogranicza ryzyko ich nieefektywnego wykorzystania.

Projekt ustawy pozostaje w zakresie właściwości ministra właściwego do spraw rolnictwa i nie wymaga współprowadzenia przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa

narodowego. Zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1370 z późn. zm.) resort rolnictwa odpowiada za kształtowanie warunków życia na wsi oraz rozwój społeczności lokalnych.

Minister właściwy do spraw rolnictwa dysponuje Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która posiada rozwiniętą strukturę terenową oraz systemy teleinformatyczne umożliwiające sprawną obsługę wniosków. Zaplecze merytoryczne dla realizacji ustawy może zapewnić Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi, który będzie właściwy do wydania opinii o możliwości zakwalifikowania do zespołów ludowych.

Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe

Zespoły ludowe pełnią istotną rolę w zachowaniu i upowszechnianiu dziedzictwa kulturowego, w szczególności tradycji muzycznych, tanecznych oraz obrzędowych. Ich działalność przyczynia się do wzmocnienia tożsamości lokalnej oraz integracji społeczności wiejskich. Wobec zachodzących przemian społecznych i demograficznych wsparcie tego rodzaju działalności stanowi istotny element polityki państwa w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego, w szczególności tradycji ludowych, oraz przeciwdziałania marginalizacji obszarów wiejskich.

Przy założeniu docelowej rejestracji ok. 3 000 zespołów ludowych w Krajowym Rejestrze Zespołów Ludowych projektowany mechanizm należy uznać za bezpieczny dla budżetu państwa – generuje on wyższe wydatki początkowe, które następnie ulegają stabilizacji na stosunkowo niskim poziomie. W pierwszym roku wdrożenia przewiduje się wydatki w wysokości ok. 180 mln zł, obejmujące wypłatę jednorazowych bonów inwestycyjnych oraz pierwszych subwencji stabilizacyjnych. W kolejnych latach wydatki szacuje się na poziomie ok. 35–40 mln zł rocznie, obejmujące subwencje stabilizacyjne dla funkcjonujących zespołów oraz jednorazowe boni inwestycyjne dla nowo powstających zespołów.

Wprowadzenie projektowanych rozwiązań może również przynieść pośrednie korzyści gospodarcze i społeczne, w szczególności poprzez rozwój lokalnej działalności kulturalnej, zwiększenie aktywności społecznej oraz promocję regionów. Działalność zespołów ludowych może wzmocnić ofertę turystyczną i przyczynić się do wzrostu dochodów lokalnych społeczności.

Przewidywane skutki prawne i administracyjne

Projekt nie wprowadza zmian w prawie Unii Europejskiej ani nie jest z nim sprzeczny. Ustawa pozostaje w kompetencjach ministra właściwego do spraw rolnictwa, co eliminuje konieczność współprowadzenia przez inne resorty. Powierzenie prowadzenia rejestru ARiMR zapewnia sprawną obsługę wniosków dzięki istniejącym strukturom terenowym i systemom IT. Projekt nie wprowadza obowiązków administracyjnych o charakterze zbyt uciążliwym dla

podmiotów objętych regulacją; procedury będą uproszczone, np. uproszczona księgowość do 1 mln zł obrotu.

Konsultacje

Projekt nie był dotychczas poddawany formalnym konsultacjom publicznym. Przewiduje się jego skierowanie do konsultacji na dalszym etapie prac legislacyjnych, w szczególności z udziałem środowisk związanych z działalnością zespołów ludowych.

Wnioski i rekomendacje

Projekt ustawy:

- odpowiada na realne potrzeby społeczności lokalnych;
- wzmacnia ochronę dziedzictwa kulturowego i tradycji ludowych;
- wprowadza stabilny mechanizm finansowy przy umiarkowanych kosztach budżetowych;
- nie generuje nadmiernych obciążeń administracyjnych ani prawnych;
- jest zgodny z polityką państwa w zakresie rozwoju obszarów wiejskich i kultury ludowej.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie ma negatywnego wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR)
projekt ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o zespołach ludowych.

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Mirosław Maliszewski

[1] Część wstępna

[2] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Projekt ustawy o zespołach ludowych ma na celu nadanie osobowości prawnej zespołom pieśni i tańca, kapelom oraz grupom regionalnym. Wprowadzenie osobowości prawnej dla zespołów ludowych służy ich upodmiotowieniu, umożliwiając im funkcjonowanie jako pełnoprawni uczestnicy obrotu prawnego, gospodarczego i społecznego.

Obecnie zespoły ludowe funkcjonują w zróżnicowanych formach organizacyjnych, najczęściej jako nieformalne grupy działające przy domach kultury, stowarzyszeniach lub jednostkach samorządu terytorialnego. Brak jednolitego statusu prawnego ogranicza ich możliwości rozwoju, w szczególności w zakresie pozyskiwania środków finansowych, zawierania umów cywilnoprawnych oraz prowadzenia działalności odpłatnej. W praktyce prowadzi to do licznych barier administracyjnych oraz uzależnienia działalności zespołów od podmiotów trzecich, co utrudnia ich stabilne funkcjonowanie i długofalowe planowanie działalności artystycznej.

Warunkiem nabycia osobowości prawnej oraz uzyskania prawa do prowadzenia uproszczonej księgowości (do 1 mln zł obrotu rocznie) będzie wpis do tworzonego Krajowego Rejestru Zespołów Ludowych, prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Nadanie osobowości prawnej zespołom ludowym umożliwi im legalne uzyskiwanie przychodów, w szczególności z tytułu działalności artystycznej, w tym koncertów.

Projekt ustawy przewiduje również wprowadzenie dedykowanego, dwufilarowego mechanizmu finansowania działalności zespołów ludowych ze środków budżetu państwa pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw rolnictwa. W ramach I filaru przewiduje się bon inwestycyjny w wysokości 50 000 zł, stanowiący jednorazową dotację celową przyznawaną na rozpoczęcie działalności, przeznaczoną na zakup środków trwałych (np. strojów ludowych, instrumentów akustycznych, nagłośnienia). W ramach II filaru przewiduje się subwencję stabilizacyjną w wysokości 25 000 zł rocznie, stanowiącą stałe wsparcie finansowe na działalność bieżącą (np. honoraria dla instruktorów, wynajem sal, transport), wypłacaną po złożeniu sprawozdania z działalności. Szczegóły zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw rozwoju wsi wydanego na podstawie art. 21 ust. 10 projektowanego rozporządzenia.

Przyjęta konstrukcja dwufilarowego mechanizmu finansowania pozwala na jednoczesne wsparcie rozwoju infrastrukturalnego zespołów ludowych oraz zapewnienie im stabilnych warunków prowadzenia bieżącej działalności. Rozwiązanie to sprzyja racjonalnemu gospodarowaniu środkami publicznymi oraz ogranicza ryzyko ich nieefektywnego wykorzystania.

Projekt ustawy pozostaje w zakresie właściwości ministra właściwego do spraw rolnictwa i nie wymaga współprowadzenia przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1370 z późn. zm.) resort rolnictwa odpowiada za kształtowanie warunków życia na wsi oraz rozwój społeczności lokalnych.

Minister właściwy do spraw rolnictwa dysponuje Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która posiada rozwiniętą strukturę terenową oraz systemy teleinformatyczne umożliwiające sprawną obsługę wniosków. Zaplecze merytoryczne dla realizacji ustawy może zapewnić Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi, który będzie właściwy do wydania opinii o możliwości zakwalifikowania do zespołów ludowych.

[3] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

➤ Nie

Przyjęte rozwiązania dotyczące nadania osobowości prawnej zespołom pieśni i tańca, kapelom oraz grupom regionalnym są analogiczne do rozwiązań zastosowanych w przypadku nadania osobowości prawnej kołom gospodyń wiejskich, w związku z czym nie rozważano innych wariantów legislacyjnych.

Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[4] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Projekt nie wprowadza zmian w prawie Unii Europejskiej ani nie jest z nim sprzeczny. Ustawa pozostaje w kompetencjach ministra właściwego do spraw rolnictwa, co eliminuje konieczność współprowadzenia przez inne resorty. Powierzenie prowadzenia rejestru ARiMR zapewnia sprawną obsługę wniosków dzięki istniejącym strukturom terenowym i systemom IT.
Projekt nie wprowadza obowiązków administracyjnych o charakterze zbyt uciążliwym dla podmiotów objętych regulacją; procedury będą uproszczone, np. uproszczona księgowość do 1 mln zł obrotu.

[5] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Zespoły ludowe pełnią istotną rolę w zachowaniu i upowszechnianiu dziedzictwa kulturowego, w szczególności tradycji muzycznych, tanecznych oraz obrzędowych. Ich działalność przyczynia się do wzmocnienia tożsamości lokalnej oraz integracji społeczności wiejskich. Wobec zachodzących przemian społecznych i demograficznych wsparcie tego rodzaju działalności stanowi istotny element polityki państwa w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego, w szczególności tradycji ludowych, oraz przeciwdziałania marginalizacji obszarów wiejskich.

[6] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Wprowadzenie projektowanych rozwiązań może również przynieść pośrednie korzyści gospodarcze. Działalność zespołów ludowych może wzmocnić ofertę turystyczną i przyczynić się do wzrostu dochodów lokalnych społeczności.

[7] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Przy założeniu docelowej rejestracji ok. 3 000 zespołów ludowych w Krajowym Rejestrze Zespołów Ludowych projektowany mechanizm należy uznać za bezpieczny dla budżetu państwa – generuje on wyższe wydatki początkowe, które następnie ulegają stabilizacji na stosunkowo niskim poziomie. W pierwszym roku wdrożenia przewiduje się wydatki w wysokości ok. 225 mln zł, obejmujące wypłatę jednorazowych bonów inwestycyjnych oraz pierwszych subwencji stabilizacyjnych. W kolejnych latach wydatki szacuje się na poziomie ok. 75–80 mln zł rocznie, obejmujące subwencje stabilizacyjne dla funkcjonujących zespołów.

Dodatkowo w budżecie państwa należy uwzględnić koszty administracyjne Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi, związane z weryfikacją wniosków o wydanie opinii w sprawie możliwości zakwalifikowania podmiotu jako zespołu ludowego – w wysokości ok. 400 000 rocznie a także koszty administracyjne Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, obejmujące weryfikację wniosków o wpis do Krajowego Rejestru Zespołów Ludowych, wniosków o przyznanie pomocy finansowej, sprawozdań z wydatkowania przyznanych środków oraz realizację wypłat środków finansowych – w wysokości ok. 1 500 000 rocznie.

[8] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy prawdopodobnie będzie wymagał dodatkowych środków w części 32 – Rolnictwo i części 33 – Rozwój Wsi, której dysponentem jest minister właściwy do spraw rolnictwa.

[9] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ Nie

I. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[10] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[11] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[12] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

Warszawa, 28 kwietnia 2026 r.

BEOS-WPEiM-894/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III. 020. 121. 10. 2026

Data wpływu 28. IV. 26r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zespołach ludowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Mirosław Maliszewski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Proponowana ustawa określa organizację i formy wsparcia zespołów ludowych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 1 projektu). Zgodnie z art. 2 projektu zespół ludowy to zespół pieśni i tańca, kapela albo grupa regionalna. Zespół ludowy będzie podlegał obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Zespołów Ludowych, prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i z chwilą dokonania wpisu nabędzie osobowość prawną (art. 5 projektu). Zespół ludowy będzie działał na podstawie uchwalonego przez siebie statutu. Elementy statutu zostały określone w art. 4 projektu. Rejestr będzie prowadzony przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (art. 5 ust. 1 projektu) i będzie zawierał dane określające m.in. nazwę zespołu, listę założycieli oraz listę członków zespołu, a także informacje o osobach umocowanych do reprezentowania zespołu oraz o sposobie reprezentacji (art. 11 projektu). Najwyższym organem zespołu będzie zebranie członków zespołu (art. 12 projektu). Projekt określa źródła majątku zespołu (art. 19 projektu). Dochód z działalności zespołu ludowego ma służyć realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków. Zgodnie z art. 20 projektu zespół ludowy będzie mógł prowadzić działalność zarobkową, w tym działalność gospodarczą.

Zespół będzie mógł otrzymać dwa rodzaje pomocy z budżetu państwa (art. 21 projektu): pomoc finansową przeznaczoną na realizację swoich zadań (określonych w art. 2 ust. 2 projektu) – jeden raz w ciągu roku, oraz jednorazową

pomoc finansową z przeznaczeniem na zakup strojów ludowych, instrumentów akustycznych oraz nagłośnienia.

W art. 27-32 projektu określono podstawy i procedurę likwidacji zespołu ludowego.

Projekt zawiera przepisy przejściowe.

Projektowana ustawa ma wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem art. 21, który wszedłby w życie z dniem 4 stycznia 2027 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

2.1. Odnosząc się do treści projektu, należy wskazać regulacje prawa Unii Europejskiej dotyczące pomocy publicznej:

- art. 107 i art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE). Zgodnie z art. 107 ust. 1 TfUE, z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Stosownie do art. 108 ust. 3 TfUE Komisja jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swych uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy. Jeśli uznaje ona, że plan nie jest zgodny z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 TfUE, wszczyna niezwłocznie procedurę wyjaśniającą. Państwo członkowskie nie może wprowadzić w życie projektowanych środków, dopóki procedura ta nie doprowadzi do wydania decyzji końcowej w trybie rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej¹ (dalej: rozporządzenie (UE) 2015/1589).

Rozporządzenie (UE) 2015/1589 określa w szczególności tryb informowania Komisji o planach przyznania pomocy, postępowanie wyjaśniające Komisji oraz konsekwencje braku poinformowania Komisji. Zgodnie z art. 1 lit. d rozporządzenia „program pomocowy” oznacza każde działanie, na którego podstawie, bez potrzeby dalszych środków wdrażających, można dokonać wypłat pomocy indywidualnej na rzecz przedsiębiorstw określonych w akcie w sposób ogólny i abstrakcyjny oraz każde działanie, na którego podstawie pomoc, która nie jest związana z konkretnym projektem, może zostać przyznana jednemu lub kilku przedsiębiorstwom na czas nieokreślony lub w nieokreślonej kwocie. Zgodnie z art. 2 ust. 1 tego rozporządzenia, zainteresowane państwo członkowskie zgłasza Komisji w odpowiednim czasie wszelkie plany przyznania nowej pomocy.

Zgodnie z art. 108 ust. 4 i na podstawie art. 109 TfUE Komisja może przyjąć rozporządzenia określające kategorie pomocy, które są zwolnione

¹ Dz. Urz. UE L 248 z 24.9.2015, s. 9, <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj>.

z obowiązku zgłoszenia. Pomoc przyznana temu samemu przedsiębiorstwu w konkretnym okresie, która nie przekracza pewnej określonej kwoty może stanowić jedną z takich kategorii, jeśli spełnia warunki określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*² (dalej: rozporządzenie (UE) 2023/2831). Zgodnie z art. 3 ust. 1 tego rozporządzenia pomoc *de minimis* nie spełnia wszystkich kryteriów określonych w art. 107 ust. 1 TfUE i dlatego nie podlega wymogowi zgłoszenia przewidzianemu w art. 108 ust. 3 TfUE. Całkowita kwota pomocy *de minimis* przyznanej przez jedno państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu nie może przekroczyć 300 000 EUR w okresie trzech lat. Pomoc *de minimis* musi być pomocą przejrzystą. Zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2023/2831 pomoc w formie dotacji jest uznawana przejrzystą pomocą *de minimis*.

2.2. Projekt zawiera regulacje dotyczące przetwarzania danych osobowych. Kwestie ochrony danych osobowych są regulowane rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)³ (dalej: RODO).

Zgodnie z motywem 4 preambuły oraz art. 1 RODO chroni ono podstawowe prawa i wolności uznane w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego oraz ochrony danych osobowych. RODO ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych w sposób całkowicie lub częściowo zautomatyzowany oraz do przetwarzania w sposób inny niż zautomatyzowany danych osobowych stanowiących część zbioru danych lub mających stanowić część zbioru danych (art. 2 ust. 1 RODO). RODO jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 RODO „dane osobowe” oznaczają informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej. Możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej. „Przetwarzanie” oznacza operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, taką jak zbieranie, utrwalanie, organizowanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez przesłanie,

² Dz. Urz. UE L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj>.

³ Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, s. 1, ze zm., <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/2016-05-04>.

rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie, dopasowywanie lub łączenie, ograniczanie, usuwanie lub niszczenie (art. 4 pkt 2 RODO).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. Projekt w art. 21 przewiduje dwa rodzaje pomocy finansowej kierowanej do zespołów ludowych. Zespół ludowy będzie mógł otrzymać z budżetu państwa pomoc finansową przeznaczoną na realizację zadań zespołu, o których mowa w art. 2 ust. 2 projektu⁴. Pomoc ta może być przyznawana zespołowi ludowemu jeden raz w danym roku. Ponadto zespół ludowy będzie mógł otrzymać z budżetu państwa jednorazową pomoc finansową z przeznaczeniem na zakup strojów ludowych, instrumentów akustycznych oraz nagłośnienia. Środki finansowe przeznaczone na pomoc zespołom będą pochodzić z dotacji celowej udzielanej przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będzie ogłaszać na stronie internetowej informację o naborze wniosków o przyznanie pomocy finansowej, zawierającą wskazanie kwoty środków finansowych przeznaczonych na ten cel oraz termin składania wniosków o przyznanie tej pomocy.

Zespoły ludowe będą mogły prowadzić działalność zarobkową, w tym działalność gospodarczą. Będą więc przedsiębiorstwami w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy publicznej.

Projekt ustawy nie będzie jednak stanowił samodzielnej podstawy do przyznania pomocy zespołom ludowym. Podstawa taka zostanie określona w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw rozwoju wsi ustanawiającym szczegółowe warunki, wysokość i tryb przyznawania oraz rozliczania obydwu rodzajów pomocy finansowej (art. 21 ust. 10 projektu), a konkretna pomoc będzie przyznawana na podstawie indywidualnej decyzji kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na siedzibę zespołu.

Projekt ustawy nie stanowi więc planu ani programu pomocy w rozumieniu art. 108 ust. 3 TfUE oraz rozporządzenia (UE) 2015/1589.

Należy zauważyć, że konkretna pomoc przyznawana zespołom będzie mogła być zakwalifikowana jako pomoc *de minimis* w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2023/2831, pod warunkiem spełniania kryteriów określonych w tym rozporządzeniu, m.in. dotyczących pułapu pomocy i jej przejrzystości i nie będzie wówczas podlegała wymogowi zgłoszenia przewidzianemu w art. 108 ust. 3 TfUE (art. 3 rozporządzenia (UE) 2023/2831).

---

⁴ Przepis ten zawiera niewyczerpujący katalog zadań: kultywowanie tradycji ludowych poprzez organizację obchodów i wydarzeń związanych z lokalnymi rytuałami i obyczajami; prowadzenie działań społecznych poprzez organizację festynów wiejskich, weseł, koncertów czy innych wydarzeń społecznych; wspieranie amatorskich ruchów artystycznych na wsiach poprzez tworzenie przestrzeni do działań kulturalnych; wspieranie lokalnych systemów kształcenia instruktorów w celu zapewnienia edukacji regionalnej tradycji; współpraca z lokalnymi instytucjami kultury; wykonywanie innych zadań związanych ze wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości na wsi i podejmowaniem działań na rzecz środowisk wiejskich.

3.2. Projekt zawiera przepisy dotyczące danych osobowych w zakresie, w jakim reguluje kwestie danych zawartych w Krajowym Rejestrze Zespołów Ludowych. Dane podlegające wpisowi do rejestru zostały określone w art. 11 projektu.

Artykuł 6 RODO wskazuje kryteria legalności przetwarzania danych. Przetwarzanie jest zgodne z prawem, jeśli spełniony jest co najmniej jeden ze wskazanych w tym przepisie warunków. Odnosząc się do przepisów projektu, należy uznać, że spełnione są kryteria legalności opisane w art. 6 ust. 1 lit. c i e RODO: przetwarzanie danych jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze oraz przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. W przypadku kryteriów określonych w art. 6 ust. 1 lit. c i e RODO podstawa przetwarzania musi być określona w prawie UE lub w prawie krajowym. Cel przetwarzania musi być określony w tej podstawie prawnej lub, w przypadku przetwarzania, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. e RODO – musi być ono niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym. Podstawa prawna może zawierać przepisy szczegółowe dostosowujące stosowanie RODO, w tym ogólne warunki zgodności z prawem przetwarzania przez administratora, rodzaj danych podlegających przetwarzaniu, osoby, których dane dotyczą, podmioty, którym można ujawnić dane osobowe, cele, w których można je ujawnić, ograniczenie celu, okresy przechowywania oraz operacje i procedury przetwarzania. Prawo UE lub prawo państwa członkowskiego muszą służyć realizacji celu leżącego w interesie publicznym oraz być proporcjonalne do wyznaczonego, prawnie uzasadnionego celu (art. 6 ust. 3 RODO). Projekt będzie stanowił podstawę prawną funkcjonowania zespołów ludowych jako podmiotów posiadających osobowość prawną, prowadzących określoną działalność, w tym działalność gospodarczą, posiadających określony majątek oraz uprawnionych do wnioskowania i uzyskiwania pomocy finansowej z budżetu państwa. Wymóg wpisania zespołu ludowego do rejestru nie budzi wątpliwości co do zgodności art. 6 RODO.

Dla reżimu ochrony danych osobowych znaczenie ma zakres danych podlegających przetwarzaniu. Wpisowi do rejestru będzie podlegała lista członków zespołu ludowego zawierająca miejsce stałego zamieszkania i numer PESEL każdego z członków zespołu lub inny identyfikujący tożsamość. Zgodnie z art. 10 ust. 2 projektu dane członków zespołu ludowego nie będą objęte zasadą jawności rejestru⁵, ale należy rozważyć, czy ich przetwarzanie spełnia kryteria określone w art. 5 RODO. Zgodnie z tym przepisem osobowe muszą być: przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą; zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami oraz adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane („minimalizacja danych”); prawidłowe i w razie potrzeby

⁵ Art. 10 ust. 2 projektu odsyła do „danych członków zespołu ludowego wymienionych w art. 11 pkt 5” projektu, podczas gdy o danych członków zespołu mowa jest w punkcie 6 tego artykułu. W niniejszej opinii przyjęto założenie, że jest to omyłka redakcyjna i art. 10 ust. 2 odnosi się do art. 11 pkt 6 projektu.

uaktualniane; przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane; przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych.

W odniesieniu do wymogu wpisania do rejestru danych osób będących członkami zespołu (art. 11 pkt 6 projektu) powstaje wątpliwość, czy zachowana jest zasada minimalizacji danych, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. c RODO. Wymóg wpisania do rejestru danych osobowych każdego z członków zespołu ludowego nie jest niezbędny dla realizacji określonych w ustawie zadań zespołu ludowego, jego reprezentacji czy możliwości uzyskiwania przez zespół pomocy finansowej z budżetu państwa. Projekt nie wskazuje celu, jakiemu miałyby służyć przetwarzanie danych członków zespołu ludowego. W tym zakresie projekt budzi wątpliwości co do zgodności z RODO.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zespołach ludowych dotyczy zagadnień objętych regulacją prawa Unii Europejskiej.

Art. 11 pkt 6 projektu budzi wątpliwości co do zgodności z zasadą minimalizacji danych określoną w art. 5 ust. 1 lit. c RODO.

W pozostałym zakresie projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Dorota Olejniczak
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 28 kwietnia 2026 r.

BEOS-WPEiM-895/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. ... 575-III.020.121.9.2026

Data wpływu ... 28. IV. 26v. ....

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zespołach ludowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Mirosław Maliszewski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Proponowana ustawa określa organizację i formy wsparcia zespołów ludowych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 1 projektu). Zgodnie z art. 2 projektu zespół ludowy to zespół pieśni i tańca, kapela albo grupa regionalna. Zespół ludowy będzie podlegał obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Zespołów Ludowych, prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i z chwilą dokonania wpisu nabędzie osobowość prawną (art. 5 projektu). Zespół ludowy będzie działał na podstawie uchwalonego przez siebie statutu. Elementy statutu zostały określone w art. 4 projektu. Rejestr będzie prowadzony przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (art. 5 ust. 1 projektu) i będzie zawierał dane określające m.in. nazwę zespołu, listę założycieli oraz listę członków zespołu, a także informacje o osobach umocowanych do reprezentowania zespołu oraz o sposobie reprezentacji (art. 11 projektu). Najwyższym organem zespołu będzie zebranie członków zespołu (art. 12 projektu). Projekt określa źródła majątku zespołu (art. 19 projektu). Dochód z działalności zespołu ludowego ma służyć realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków. Zgodnie z art. 20 projektu zespół ludowy będzie mógł prowadzić działalność zarobkową, w tym działalność gospodarczą. Zespół będzie mógł otrzymać dwa rodzaje pomocy z budżetu państwa (art. 21 projektu): pomoc finansową przeznaczoną na realizację swoich zadań (określonych w art. 2 ust. 2 projektu) – jeden raz w ciągu roku, oraz jednorazową pomoc finansową z przeznaczeniem na zakup strojów ludowych, instrumentów akustycznych oraz nagłośnienia.

W art. 27-32 projektu określono podstawy i procedurę likwidacji zespołu ludowego.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zespołach ludowych **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Dorota Olejniczak
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 11 maja 2026 r.

RPW/16795/2026 – 1P

EZD RP KS
(GMS – WSU)
Data rejestracji: 2026-05-13
Data wpływu: 2026-05-13

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu RP

W odpowiedzi na pismo z dnia 30 kwietnia 2026 roku SPS-III.020.121.12.2026, przesyłam w załączeniu uzupełnienie uzasadnienia do projektu ustawy o zespołach ludowych zawierające założenia podstawowych aktów wykonawczych.

Mirosław Maliszewski

Klub Parlamentarny PSL-TD

Przedstawiciel wnioskodawców

BIURO OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
Lp. dz. SPS-III.020.121.13.2026
Data wpływu 13.05.2026

Założenia podstawowych aktów wykonawczych do projektu ustawy o zespołach ludowych

W projekcie ustawy wprowadza się zasadę, że akty wykonawcze do ustawy o zespołach ludowych, wydawał będzie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Minister Finansów.

W art. 21 ust. 10 projektu ustawy zawarto upoważnienie dla ministra właściwego do spraw rozwoju wsi do wydania rozporządzenia mającego określić szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz rozliczania pomocy finansowej. Do głównych założeń tego aktu wykonawczego zaliczyć należy konieczność określenia, że pomoc będzie przyznawana zespołom ludowym wpisanym do rejestru prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, jeżeli te zespoły zobowiążą się do wykorzystania tej pomocy zgodnie z przepisami, rozliczenia jej w terminie do 31 stycznia następnego roku oraz zwrotu niewykorzystanej pomocy, a także do przechowywania dokumentów potwierdzających jej prawidłowe wykorzystanie. W tym rozporządzeniu powinno być określone co zawiera wniosek o przyznanie pomocy oraz decyzja o przyznaniu pomocy. Ponadto w rozporządzeniu powinna być określona wysokość pomocy. Dodatkowo rozporządzenie powinno określać tryb sprawozdawania się i rozliczania z wydatkowania przyznanej pomocy.

W art. 23 ust. 6 projektu ustawy zawarto upoważnienie dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania rozporządzenia mającego określić sposób prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów oraz warunki jakim powinna odpowiadać ta ewidencja w celu prawidłowego określenia zobowiązań podatkowych. Do głównych założeń tego aktu wykonawczego zaliczyć należy konieczność określenia zbiorów zapisów tworzących zestawienie przychodów i kosztów, zestawienie przepływów finansowych oraz wykaz środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych. W tym rozporządzeniu uregulowane powinny zostać kwestie dotyczące sposobu prowadzenia uproszczonej ewidencji.

SĄD NAJWYŻSZY

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Warszawa, dnia 28 kwietnia 2026 r.

BSA I.021.25.2026

Szanowny Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 22 kwietnia 2026 r., znak: SPS-III.020.121.7.2026, mając na uwadze treść art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 622), w świetle którego Sąd Najwyższy może opiniować projekty tylko takich ustaw i innych aktów normatywnych, na podstawie których orzekają i funkcjonują sądy, a także innych projektów ustaw w zakresie, w jakim mają one wpływ na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego, uprzejmie informuję, że:

- 1) Sąd Najwyższy nie zgłasza uwag do *poselskiego projektu ustawy o zespołach ludowych* w zakresie, w jakim zawiera on przepisy, na podstawie których orzekają i funkcjonują sądy lub, które mają wpływ na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego,
- 2) w pozostałym zakresie projektowany akt prawny nie podlega opiniowaniu.

Z poważaniem,

dr hab. Małgorzata Manowska
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

WYDZIAŁ CBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. *SPS-III.020.121.11.2026*

Data wpływu .. *28.IV.2026r.*

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Adres do korespondencji:

Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków tel. 881 939 421

e-mail: sekretariat@krir.pl www.krir.pl

KRIR/KJ/ 646/2026

Warszawa, 13.05.2026

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 22 kwietnia 2026 r. znak: SPS-III.020.121.7.2026 dot. RPW/13278/2026, przy którym przesłano do opiniowania poselski projekt ustawy o zespołach ludowych, uprzejmie informuję, że Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych zgłasza następujące uwagi do przedmiotowego projektu:

- Do art. 2 ust 1 - jest zapis „zespół pieśni i tańca”, należy uszczegółowić, że przepisy również dotyczą zespołu wyłącznie pieśni i wyłącznie tańca;
- Do art. 3 pkt 2 - należy obniżyć wiek z 13 do 6 lat, tak by młodsze dzieci mogły być członkami zespołu ludowego za zgodą opiekunów.

Pozostaję z poważaniem

PREZES
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH
WIKTOR SZMULEWICZ

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.121.17.2026

Data wpływu 19.05.26r.

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**

Mirosław Wróblewski

Warszawa, 20 maja 2026

DPNT.401.170.2026.WL.KM

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.121.18.2026

Data wpływu 20.05.26v.

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu RP
Kancelaria Sejmu RP

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z 22 kwietnia 2026 r., znak: SPS-III.020.121.7.2026 działając na podstawie art. 57 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679¹ oraz art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych², uprzejmie informuję, że do przekazanego **poselskiego projektu ustawy o zespołach ludowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Mirosław Maliszewski), dalej: „projekt ustawy”** Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych **zglasza następujące uwagi.**

I. Członkowie zespołu ludowego.

Projektodawca proponuje regulacje w przedmiocie członkostwa w zespole ludowym, określając m.in. wiek osób, które mogą do niego przystąpić (**art. 3 ust. 1-3³** projektu ustawy). Członkostwo w zespole ludowym jest poprzedzone złożeniem deklaracji

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1 ze zm.), dalej „rozporządzenie 2016/679”.

² Ustawa z 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2019 r. poz. 1781 ze zm.).

³ Zgodnie z art. 3 ust. 1-4 projektu ustawy: 1. Członkiem zespołu ludowego może być każda osoba, która ukończyła lat 18. 2. Za zgodą przedstawicieli ustawowych w działalności zespołu mogą brać także udział osoby, które ukończyły 13 lat. 3. Jednocześnie można być członkiem tylko jednego zespołu ludowego.

4. Szczegółowe zasady i warunki wstępowania i występowania z zespołów ludowych określają statuty zespołów. Statut może przewidywać dodatkowe wymogi dla członków zespołu. Zaznaczyć należy, że twórcy projektu ustawy opracowali i dołączyli do niego w formie załącznika dokument wzorcowego statutu zespołu ludowego, który może być wykorzystywany przez zespoły ludowe.

członkostwa⁴. Bez wątpienia osoby wypełniające deklarację członkowską będą zobligowane do wskazania w niej określonych informacji, w tym danych osobowych, będzie to dotyczyło zarówno osób, które ukończyły 18. lat, jak i osób, które ukończyły 13. rok życia (zgoda rodzica/opiekuna prawnego), a chcą uczestniczyć w działaniach zespołu ludowego. Wypełnienie i złożenie deklaracji członkowskiej rozpoczyna proces przetwarzania danych osobowych. Niestety, w przepisach projektu ustawy ten kluczowy z perspektywy ochrony danych osobowych moment został pominięty. Przepisy projektu ustawy nie stanowią w ogóle o potrzebie składania deklaracji członkowskiej. Nie określają też, z jakich niezbędnych elementów tj. informacji, w tym danych osobowych powinien się on składać. Taki stan rzeczy budzi zastrzeżenia organu nadzorczego. Brak jakichkolwiek regulacji w tej sferze może bowiem skutkować nadmiarowością przetwarzanych przez zespoły ludowe danych osobowych.

Niezbędnym jest, aby projektodawca tworząc takie regulacje kierował się brzmieniem art. 6 ust. 3 rozporządzenia 2016/679⁵. **Zalecanym jest, aby przepisy projektu ustawy określały w zamkniętym katalogu jaki zakres informacji, w tym przede wszystkim danych osobowych jest konieczny do pozyskiwania za pośrednictwem deklaracji.** Ustalając jakie dane osobowe należy ująć w deklaracji projektodawca **powinien kierować się zasadami przetwarzania danych osobowych określonymi w art. 5 rozporządzenia 206/679, a zwłaszcza zasadą celowości (art. 5 ust. 1 lit. b)⁶ i minimalizacji danych (art. 5 ust. 1 lit. c)⁷, ale i rozliczalności (art. 5 ust. 2)⁸.** Projektodawca może również rozważyć zamieszczenie przepisów dotyczących treści deklaracji członkowskiej, które doprecyzowałyby zakres informacji, w tym danych osobowych pozyskiwanych od osoby ubiegającej się o członkostwo w zespole ludowym we wzorcowym Statucie, który stanowi załącznik do projektu ustawy.

II. Krajowy Rejestr Zespołów Ludowych i wnioski o wpis zespołu ludowego do rejestru.

---

⁴ , otwierza to § 5 ust. 3 wzoru Statutu zespołu ludowego, stanowiący załącznik do projektu ustawy.

Zgodnie z nim przyjęcie w poczet członków Zespołu następuje po złożeniu deklaracji członkowskiej oraz podjęciu uchwały Zarządu Zespołu.

⁵ W stanowionych przepisach prawa projektodawca powinien przyjąć regulację obejmującą, zgodnie z art. 6, w tym ust. 3 rozporządzenia 2016/679:

- cel / cele przetwarzania danych osobowych,
- sposoby przetwarzania dla realizacji celów, w tym przyporządkowanie wykonywania operacji na danych osobowych ściśle określonym organami/lub podmiotom, zgodnie z ich kompetencjami wynikającymi z powszechnie obowiązujących przepisów prawa,
- zakres danych niezbędnych dla wykonywania celu,
- określić okresy i retencję danych.

⁶ Dane osobowe muszą być: zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami; dalsze przetwarzanie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych nie jest uznawane w myśl art. 89 ust. 1 za niezgodne z pierwotnymi celami ("ograniczenie celu").

⁷ Dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane ("minimalizacja danych").

⁸ Administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie ("rozliczalność").

Mocą art. 5 ust. 1 projektu ustawy projektodawca ustanawia **Krajowy Rejestr Zespołów Ludowych**, prowadzony przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR). Niestety, w przepisie tym nie wskazano celu, w jakim ten rejestr ma być prowadzony. Tym samym nie określono też celu uzasadniającego przetwarzanie w nim danych osobowych.

Zespoły ludowe mają podlegać obowiązkowi wpisu do ww. rejestru, na podstawie wniosku. W tym aspekcie **zastrzeżenia budzi treść przepisu art. 7 ust. 2 projektu ustawy określającego elementy wniosku o wpis do rejestru**. Projektodawca posłużył się w nim sformułowaniem „w szczególności”, co oznacza niezamknięty charakter katalogu, niewyczerpujący zakres także danych osobowych. Jednocześnie sposób sformułowania **wstępu do wyliczenia w art. 11 oraz treść art. 11 pkt 4 do pkt 6 projektu ustawy**: „4) **informacja o osobie lub osobach** umocowanych do reprezentacji zespołu ludowego oraz o sposobie tej reprezentacji; 5) **informacja o oświadczeniach założycieli** zespołu ludowego zawartych we wniosku o wpis tego zespołu do rejestru; 6) **lista członków zespołu ludowego zawierająca miejsce stałego zamieszkania oraz numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL) członka**, a w przypadku osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – z kodem kraju tej osoby oraz numerem jej paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego jej tożsamość.”:

- nie są jednoznaczne i przejrzyste w kontekście zakresu danych konkretnych osób,
- nie wiadomo jaka ma być treść „informacji o osobie lub osobach umocowanych do reprezentacji”, „oświadczeń założycieli”,
- nie jest jasnym czy „lista członków zespołu” ma obejmować jedynie „miejsce stałego zamieszkania” oraz numer PESEL członka.

W konsekwencji nie jest wystarczająco precyzyjny zakres informacji (danych osobowych), jaki ma być przetwarzany w Krajowym Rejestrze Zespołów Ludowych, jak również cel przetwarzania tych informacji o osobach.

Mając na uwadze powyższe wątpliwości projektodawca powinien **rozważyć modyfikację przepisu art. 7 ust. 2 projektu ustawy, tak, aby zawierał on pełne (zamknięte) wyliczenie informacji, w tym danych osobowych jakie należy zamieścić we wniosku o rejestrację zespołu ludowego**. Określając zakres informacji, w tym danych osobowych wymaganych do podania we wniosku powinien kierować się wspomnianymi już wcześniej zasadami przetwarzania danych osobowych (art. 5 rozporządzenia 2016/679). Zastosowanie zamkniętego wyliczenia w przepisach projektowanej ustawy jest istotne dla uwzględnienia i ochrony praw osób, których dane dotyczą zwłaszcza dlatego, że prawodawca powinien czynić zadość w przepisach prawa

---

⁹ Zgodnie z art. 7 ust. 2 projektu Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) nazwę zespołu ludowego oraz jego siedzibę i adres;
- 2) opinię, o której mowa w art. 5 ust. 3;
- 3) listę założycieli zespołu ludowego z podaniem ich imion i nazwisk oraz miejsc zamieszkania;
- 4) adres do doręczeń;
- 5) informacje o osobie albo osobach umocowanych do reprezentacji zespołu ludowego i sposobie tej reprezentacji;
- 6) własnoręczne podpisy członków zarządu zespołu ludowego, a gdy zarząd tego zespołu nie został wybrany – osób wybranych w skład komitetu założycielskiego.

krajowego wiążącej go zasadzie zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości (art. 5 ust. 1 lit a rozporządzenia 2016/679), ale i zasadzie minimalizacji danych (przepisami prawa należy wyznaczać zakresy danych adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane, art. 5 ust. 1 lit. c – "minimalizacja danych").

Zastosowanie zamkniętego wyliczenia w przepisach projektowanej ustawy jest również niezbędne i pomocne dla wykonawców projektowanych norm, w tym ARiMR, która – stosownie do **art. 7 ust. 3 projektu ustawy** – ma opracować i udostępnić formularz, poprzez który wniosek o rejestrację ma być składany. **W kontekście sytuacji wykonawców norm istotne jest bowiem zapewnienie przez projektodawcę respektowania zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych.** Wykonawca przepisów (ARiMR) powinien otrzymać od projektodawcy jednoznaczną normę (tym bardziej w sytuacji jawności danych), która precyzyjnie określi zakres informacji, w tym danych osobowych, jakie w konkretnym przypadku podlegają przetwarzaniu. Należy pamiętać, że przetwarzanie danych osobowych – zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. f) rozporządzenia 2016/679 ma odbywać się w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych ("integralność i poufność"). Wymaganiem jest też zapewnienie przez administratora, który przetwarza dane osobowe zagwarantowanie rozliczalności (art. 5 ust. 2 rozporządzenia 2016/679). Ma to znaczenie tym większe, że część informacji, w tym danych osobowych objętych wnioskiem o wpis do rejestru ma być **jawna** (art. 10 projektu ustawy¹⁰). W art. 10 ust. 2 projektodawca przyjmuje bowiem, że: „rejestr jest jawny, z wyłączeniem danych członków zespołu ludowego wymienionych w art. 11 pkt 5.”¹¹. Nie jest jednocześnie wiadomym jaki jest cel ujawniania tych informacji.

Planowane wprowadzanie do Krajowego Rejestru Zespołów Ludowych danej osobowej w postaci „numeru PESEL” członków zespołu ludowego (a w przypadku osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – kodu kraju tej osoby oraz numeru jej paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego jej tożsamość) budzi zastrzeżenia organu nadzorczego. Trudno uznać za zasadne umieszczanie w rejestrze tak szczegółowych danych osobowych dotyczących członków zespołu, zwłaszcza z perspektywy zgodności z prawem i celowości jego istnienia/funkcjonowania (art. 5 ust. 1 lit a) i lit. b) rozporządzenia 2016/679). Nadto, szczególnie kontrowersyjne jest przyjmowanie rozwiązań wymuszających **ujawnianie numerów PESEL członków zespołu i ich miejsc stałego zamieszkania. Ujawnianie numerów PESEL w aktualnej propozycji nie może zyskać akceptacji Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.** Identyfikator osoby

---

¹⁰ Zgodnie z art. 10 ust. 2-4 projektu ustawy: 2. Rejestr jest jawny, z wyłączeniem danych członków zespołu ludowego wymienionych w art. 11 pkt 5. 3. Każdy ma prawo dostępu do danych zawartych w rejestrze. 4. Każdy ma prawo otrzymać nieodpłatnie, również drogą elektroniczną, poświadczony odpisy, wyciągi, zaświadczenia i informacje z rejestru.

¹¹ Nie wiadomo na ile sformułowane w przepisie art. 10 ust. 2 projektu ustawy ograniczenie jawności rejestru jest wynikiem błędu (przypuszczalnie odesłanie zawarte w art. 10 ust. 2 projektu ustawy omyłkowo odsyła do art. 11 pkt 5), choć powinno do art. 11 pkt 6), czy też taki był faktyczny zamysł twórców tego aktu.

w postaci numeru PESEL jest – stosownie do rozporządzenia 2016/679 – poddany bowiem szczególnej ochronie. Niezbędnym jest stwarzanie szczególnych gwarancji wynikających z przepisów prawa, mając na względzie potrzebę ich dostosowania do ww. rozporządzenia. **Zgodnie z art. 87 rozporządzenia 2016/679¹² przetwarzanie „krajowego numeru identyfikacyjnego” (jakim jest numer PESEL) musi odbywać się z zachowaniem odpowiednich zabezpieczeń praw i wolności osoby, której dane dotyczą.** Oznacza to, że przetwarzanie identyfikatora osoby jak np. numer PESEL **musi się odbywać z poszanowaniem zasady minimalizacji danych (art. 5 ust. 1 lit. c) rozporządzenia 2016/679).** Uwzględniając brzmienia art. 87 rozporządzenia 2016/679 **projektodawca powinien uzasadnić konieczność pozyskiwania i ujawniania numeru PESEL (a w przypadku osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego numeru jej paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość), który ma być wprowadzony do Krajowego Rejestru Zespołów Ludowych i będzie zapewne znajdować się również we wniosku na podstawie którego wpis do rejestru będzie realizowany.** Jest to tym bardziej istotne, że projektodawca przewiduje że każdy:

- ma prawo dostępu do danych zawartych w rejestrze (art. 10 ust. 3 projektu ustawy);
- ma mieć prawo otrzymywać nieodpłatnie, również drogą elektroniczną, poświadczony odpisy, wyciągi, zaświadczenia i informacje z rejestru (art. 10 ust. 4 projektu ustawy).

Jednocześnie twórcy projektu ustawy nie określili jakiemu celowi (celom) taki dostęp służy. Nie jest też jasnym na jakich zasadach w praktyce dostęp do rejestru ma być realizowany, a także jakie dokładnie informacje, w tym dane osobowe (czy dostęp ma też obejmować dane osobowe określone w art. 11 pkt 6 projektu ustawy?) ww. odpisy, wyciągi, zaświadczenia i informacje z rejestru mają zawierać. Koniecznym jest również uwzględnienie przez projektodawcę aspektu bezpieczeństwa danych osobowych, które mają być przetwarzane, w tym udostępniane w Krajowym Rejestrze Zespołów Ludowych jako kolejnym rejestrze publicznym¹³.

Przepisy projektu ustawy nie precyzują formy, w jakiej ma być prowadzony Krajowy Rejestr Zespołów Ludowych. Przypuszczać można, że przyjmie on postać elektroniczną¹⁴. **Warto, aby projektodawca rozważył doprecyzowanie w przepisach projektu ustawy w jakiej postaci i przy wykorzystaniu jakich narzędzi będzie prowadzony**

---

¹² Państwa członkowskie mogą określić szczególne warunki przetwarzania krajowego numeru identyfikacyjnego lub innego identyfikatora o zasięgu ogólnym. W takim przypadku krajowego numeru identyfikacyjnego lub innego identyfikatora o zasięgu ogólnym używa się wyłącznie z zachowaniem odpowiednich zabezpieczeń praw i wolności osoby, której dane dotyczą, które przewiduje niniejsze rozporządzenie.

¹³ Zob. *Przepisy o przetwarzaniu danych w rejestrach publicznych wymagają pilnego przeglądu*, strona internetowa: <https://uodo.gov.pl/pl/138/3968> [dostęp 12.05.2026 r.].

¹⁴ Uzasadnienie do projektu ustawy, czy dołączone do niego Deklarowane Skutki Regulacji nie dają jednoznacznej odpowiedzi w tym zakresie. Z treści tych dokumentów wynika, że: „Minister właściwy do spraw rolnictwa dysponuje Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która posiada rozwiniętą strukturę terenową oraz systemy teleinformatyczne umożliwiające sprawną obsługę wniosków [...] Warunkiem nabycia osobowości prawnej oraz uzyskania prawa do prowadzenia uproszczonej księgowości (do 1 mln zł obrotu rocznie) będzie wpis do tworzonego Krajowego Rejestru Zespołów Ludowych, prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.”

przedmiotowy rejestr. Nie jest do końca jasnym czy rejestr ten – przy założeniu że przyjmie on postać elektroniczną – będzie tworzony w oparciu o działające już systemy teleinformatyczne, z których w swojej aktywności korzysta ARiMR, czy też planowane jest stworzenie nowego systemu teleinformatycznego służącego do jego prowadzenia.

Niezależnie jednak od tego czy rejestr ten będzie funkcjonował w oparciu o istniejące już, czy też nowe systemy teleinformatyczne obsługiwane przez ARiMR wymagany jest aby jego istnienie (działanie) było poprzedzone analizą ryzyka i oceną skutków dla ochrony danych (art. 35 rozporządzenia 2016/679) towarzyszących proponowanym rozwiązaniom. Przeprowadzenie oceny skutków dla ochrony danych powinno prowadzić do wykazania potrzeby przetwarzania danych osobowych w określony sposób, we wskazanym konkretnie celu/celach i zakresie. Z przekazanego przez projektodawcę uzasadnienia do projektu ustawy **nie wynika, że została zrealizowana taka analiza i ocena pod kątem ryzyk, które mogą pojawić się w związku z funkcjonowaniem Krajowego Rejestru Zespołów Ludowych prowadzonego przez ARiMR, **w kontekście przetwarzania w nim danych osobowych.** Przyjąć zatem należy, że nie wyważono wpływu planowanego przetwarzania danych osobowych z użyciem Krajowego Rejestru Zespołów Ludowych na prywatność osób, których dane osobowe będą przetwarzane w rejestrze:**

- nie wykazano: niezbędności oraz celów przyjmowanych rozwiązań,
- niejednoznacznie wskazano zakresy informacji, które mają być przetwarzane, w tym udostępniane,
- przyjęto nieuzasadnione, i bez wykazania niezbędności jawność numerów PESEL.

Role projektodawcy powinno być tworzenie przepisów z zachowaniem zasad ochrony danych osobowych, w szczególności przejrzystości i rzetelności, tak aby adresaci stanowionych przepisów prawa wiedzieli jakie prawa i obowiązki z nich wynikają i czemu przyjmowane rozwiązania służą. Uwagi organu nadzorczego przedstawiane w toku prac legislacyjnych mają charakter eksperckich wskazówek dla projektodawcy, który podejmuje decyzję co do ostatecznego kształtu przyjmowanych przepisów i odpowiada za zapewnienie ich zgodności z przepisami o ochronie danych osobowych.

Łączę wyrazy szacunku,

Mirosław Wróblewski

Prezes Urzędu

Ochrony Danych Osobowych

/-dokument w postaci elektronicznej

podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Departament Społeczeństwa Obywatelskiego
Dyrektor
Rada Działalności Pożytku Publicznego
Sekretarz
Łukasz Jachimowicz

DOB.WOKRiZ.6613.41.2026
Warszawa, 21 maja 2026 r.

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

przekazuję uchwałę nr 200 Rady Działalności Pożytku Publicznego z dnia 21 maja 2026 roku w sprawie projektu ustawy o zespołach ludowych.

Z wyrazami szacunku

Łukasz Jachimowicz
dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-III.020.121.19.2026

Data wpływu 22.05.2026

RP/17826/2026

Do wiadomości:

Mirosław Maliszewski, Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Uchwała nr 200
Rady Działalności Pożytku Publicznego
z dnia 21 maja 2026 roku
w sprawie projektu ustawy o zespołach ludowych

Na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338) oraz § 10 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2052), uchwała się stanowisko Rady Działalności Pożytku Publicznego w sprawie projektu ustawy o zespołach ludowych.

§ 1

1. Rada Działalności Pożytku Publicznego, po zapoznaniu się z projektem ustawy o zespołach ludowych, **negatywnie opiniuje projekt ustawy oraz rekomenduje odstąpienie od dalszych prac legislacyjnych nad projektem.**
2. Rada podkreśla, że inicjatywy mające na celu ochronę dziedzictwa kulturowego wsi oraz wsparcie działalności zespołów ludowych zasługują na pełne poparcie, w szczególności w zakresie zwiększenia dostępności środków finansowych na działalność artystyczną, edukacyjną i społeczną. Jednocześnie Rada stoi na stanowisku, że realizacja tych celów nie wymaga tworzenia nowego, odrębnego rodzaju podmiotu prawnego, a wsparcie powinno być kierowane do zespołów funkcjonujących w ramach już istniejących form organizacyjnych.

§ 2

1. Rada Działalności Pożytku Publicznego wyraża sprzeciw wobec proponowanego w projekcie tworzenia nowego rodzaju podmiotu prawnego w postaci - zespołu ludowego, posiadającego odrębny rejestr, system nadzoru oraz szczególne regulacje administracyjne.
2. W ocenie Rady projektowana regulacja prowadzi do nieuzasadnionego komplikowania systemu prawnego oraz dublowania istniejących rozwiązań

funkcjonujących na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy Prawo o stowarzyszeniach.

3. Rada wskazuje w szczególności, że:

1) Obowiązujące przepisy już dziś umożliwiają zespołom ludowym skuteczne funkcjonowanie i pozyskiwanie wsparcia. Zespoły mogą działać jako:

- a) stowarzyszenia rejestrowe,
- b) stowarzyszenia zwykłe,
- c) fundacje,
- d) organizacje działające przy instytucjach kultury i koła gospodyń wiejskich.

W szczególności uproszczona forma stowarzyszenia zwykłego pozwala na szybkie i mało sformalizowane rozpoczęcie działalności, bez konieczności tworzenia nowego rodzaju osoby prawnej.

2) Projekt prowadzi do powstania zbędnego dualizmu organizacyjnego w sektorze obywatelskim, ponieważ wprowadza nową kategorię podmiotów funkcjonujących równoległe do istniejących organizacji pozarządowych. Może to skutkować powstawaniem problemów interpretacyjnych, chaosu kompetencyjnego oraz nierównego traktowania podmiotów prowadzących podobną działalność społeczną i kulturalną.

3) Obowiązujące przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie już obecnie przewidują skuteczne mechanizmy wspierania działalności społecznej i kulturalnej. Zgodnie z art. 4 ustawy działalność w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego stanowi działalność pożytku publicznego, co umożliwia zespołom ludowym ubieganie się o dotacje, realizację zadań publicznych oraz korzystanie z istniejących instrumentów wsparcia.

4) Tworzenie nowego rejestru oraz odrębnego systemu nadzoru administracyjnego spowoduje dodatkowe obciążenia organizacyjne i finansowe po stronie administracji publicznej. W ocenie Rady bardziej racjonalne jest wykorzystanie istniejących struktur organizacji pozarządowych oraz instytucji kultury niż tworzenie kolejnego systemu administracyjnego.

5) Nadmierna formalizacja działalności zespołów ludowych może negatywnie wpłynąć na aktywność lokalnych środowisk społecznych. Wiele zespołów funkcjonuje w sposób oddolny, społeczny i międzypokoleniowy, dlatego nakładanie dodatkowych obowiązków rejestrowych, sprawozdawczych i organizacyjnych może stanowić istotną barierę dla małych inicjatyw działających szczególnie na terenach wiejskich.

6) Wsparcie finansowe dla zespołów ludowych powinno być kierowane bezpośrednio do działających już podmiotów i inicjatyw, niezależnie od formy organizacyjnej, w jakiej funkcjonują. W ocenie Rady celem państwa powinno być stworzenie prostych i dostępnych mechanizmów finansowania działalności zespołów ludowych, bez konieczności tworzenia nowego rodzaju osoby prawnej.

§ 3

1. Rada Działalności Pożytku Publicznego rekomenduje:
  - 1) odstąpienie od tworzenia nowego bytu prawnego „zespołu ludowego”;
  - 2) pozostawienie możliwości działania zespołów w istniejących formach prawnych;
  - 3) przygotowanie mechanizmu wsparcia finansowego dostępnego dla zespołów działających w ramach organizacji pozarządowych, stowarzyszeń zwykłych, instytucji kultury lub innych istniejących form organizacyjnych;
  - 4) uproszczenie procedur dostępu do środków publicznych zamiast tworzenia nowego systemu rejestracji i nadzoru;
  - 5) przeprowadzenie konsultacji społecznych z organizacjami pozarządowymi, środowiskami wiejskimi i przedstawicielami zespołów ludowych w celu zdiagnozowania ich faktycznej sytuacji.
2. Rada podkreśla, że ochrona dziedzictwa kulturowego polskiej wsi wymaga realnego wsparcia finansowego i organizacyjnego, jednak powinno ono opierać się na wzmacnianiu istniejącego sektora obywatelskiego, a nie na tworzeniu kolejnych, odrębnych struktur prawnych.

§ 4

Uchwałę niniejszą przekazuje się:

1. Przewodniczącemu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego,
2. Marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,
3. Posłowi na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Mirosławowi Maliszewskiemu,„

celem podjęcia stosownych działań legislacyjnych i programowych.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Współprzewodniczący

Rady Działalności Pożytku Publicznego

Michał Braun

Maciej Kunysz

**Maciej
Dawid
Kunysz**

Elektronicznie podpisany
przez Maciej Dawid
Kunysz
DN: givenName=Maciej
Dawid, o=PI,
serialNumber=PNOPL-79
070117130, sn=Kunysz,
cn=Maciej Dawid Kunysz
Data: 2026.05.21 14:55:58
+0700'

Signature Not Verified

Dokument podpisany
przez Michał Braun
Data: 2026.05.21
14:43:19 CEST